

ЛІТЕРАТУРА

1. Ореховський Л. Проблеми боротьби з торгівлею людьми. // Вісник прокуратури, № 1, 2006. С. 48.
2. Карпачова Н.І. Дотримання та захист прав громадян України за кордоном. / Вісник Уповноваженого Верховної Ради з прав людини, № 4, 2002-2003. С. 38.
3. Бюро демократії, прав людини і праці Державного департаменту США. Звіт про дотримання прав людини 2004. С. 85.
4. Лакіза-Санчук Н, Шевченко К., Коцан Н. та інші. Запобігання контрабанди жінок з України: українська інформаційна компанія / Звіт про соціологічне дослідження. – К.: 1998.
5. Кримінальний кодекс України. – К.: «Каннон», 2001.
6. Пясковський В. Поняття та криміналістична характеристика торгівлі людьми. // Вісник прокуратури, №5, 2003. С. 69.
7. Конвенція про захист прав людини та основних свобод.

УЧАСТЬ УКРАЇНИ У ВИРІШЕННІ ПРОБЛЕМ ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ

Доп. - Яковенко Р., Ю-43

Наук. кер. - ст. викл. Сайко Л.Ю.

На сьогоднішній день участь кожної держави у вирішенні проблем по забрудненню навколишнього природного середовища є не тільки бажаною, а обов'язковою. Тому це питання є і надалі залишається актуальним.

В останні десятиріччя розвиток світової економіки ставить міжнародне співтовариство в цілому і кожну окрему державу перед необхідністю пошуку засобів, за допомогою яких при реалізації економічних інтересів враховувалось би право громадян на здорове навколишнє природне середовище. Необхідне розроблення засобів запобігання негативним екологічним процесам та ліквідації їх наслідків, здійснюваних з урахуванням того, що сучасний розвиток значною мірою

залежить від стану довкілля. При цьому під впливом його оздоровлення деякі транснаціональні корпорації використовують у міждержавних відносинах екологічні цілі для задоволення своїх економічних інтересів, щоб зберегти ринок збуту продукції [1].

Найбільш яскравим прикладом правової форми використання екологічних цілей для задоволення екологічних інтересів можна вважати Віденську конвенцію про охорону озонового шару 1958 р., Монреальський протокол до неї 1987р., і Поправки до Монреальського протоколу про речовини, що руйнують озоновий шар, 1990 р., які Україна ратифікувала у 1996р.

Мета даної статі висвітлити несприятливі економічні наслідки, які виникають у деяких країнах у зв'язку з підписанням вищезазначених документів.

Згідно з Монреальським протоколом країни, які підписали Віденську конвенцію про охорону озонового шару 1958 р.(в тому числі і Україна), зобов'язані забезпечити перехід промислових підприємств, розташованих на їх територіях, до використання нових озонозберігаючих технологій та речовин, не руйнують озоновий шар.

Монреальський протокол з усіма доповненнями до нього – це міжнародна угода в галузі екології, яка використовується беззастережно. Даний факт можна пояснити тим, що природоохоронні цілі в контексті даної проблеми відповідають інтересам великих транснаціональних корпорацій, які виробляють хладагенти, спінювачі та засоби пожежогасіння.

Цей документ дав цим корпораціям можливість здійснити, залучаючи кошти світового співтовариства, реконструкцію своїх підприємств, розташованих у розвинутих країнах. Завдяки цьому і постановка екологічних цілей значною мірою визначається цим екологічним інтересом.

У свою чергу, до країн, які підписали Віденську конвенцію і Монреальський протокол, але не в змозі у чітко встановлені строки виконувати свої зобов'язання щодо модернізації підприємств по випуску хладагентів через відсутність коштів, обумовлену загальною економічною кризою, застосовуються

дискримінаційні заходи у сфері інвестиційної політики з метою витіснення конкурентів з ринку виробництва і збуту даних видів речовин. Виділення коштів на реконструкцію підприємств по випуску хладагентів жорстоко пов'язується планами конкретних організацій, з використанням обладнання конкретних фірм [2].

Завдяки цьому екологічний аспект перетвориться на серйозний фактор тиску на економіку ринку. Правова форма реалізації екологічних інтересів міжнародного співтовариства стала для транснаціональних корпорацій засобом задоволення своїх економічних інтересів за рахунок ущемлення економічних інтересів держав з перехідною економікою та країн, що розвиваються. Охорона довкілля від забруднення – це не тільки проблема чистого повітря та нормальної питної води, а й проблема майбутньої промисловості багатьох країн.

На підставі цього можна зробити деякі висновки. В силу екологічним факторам країни з перехідною та ринковою економікою, до яких належить і Україна, а також країни що розвиваються, можуть бути поступово витіснені зі світового ринку і потрапити в економічну залежність від розвинутих країн. Положення Віденської конвенції про охорону озонового шару 1958 р., Монреальського протоколу до неї 1987р., забезпечують досягнення екологічних суспільно значущих цілей.

Однак існує необхідність у їх коригуванні з метою усунення економічної дискримінації держав з перехідною економікою і країн, що розвиваються.

Дискримінаційність при вирішенні екологічних проблем дістає вияв у тому, що різні міжнародні організації європейського і світового рівня, надаючи допомогу Україні ставлять її в залежність від різних умов. Це, як справедливо зазначає Н.Малишева, зумовлює необхідність переосмислення теорії міжнародного права, оновленого погляду на поняття міжнародного договору, зокрема нового підходу до таких його базових ознак, як взаємність, рівність сторін [3].

У розвинутих країнах вимоги до додержання екологічних стандартів з кожним роком стають більш жорсткішими. В основі такого підходу лежать не тільки інтереси захисту права людини на здорове НПС права споживача на безпечну для його життя та здоров'я продукцію, а й чисто економічні інтереси, задоволення яких відбувається, зокрема, і шляхом обмеження екологічних інтересів інших країн.

Суть проблеми полягає в такому, якщо забруднення довкілля у процесі економічної діяльності на території однієї держави призводить до порушення її екологічної системи, остання забезпечується живильними речовинами, чистою водою, повітрям за рахунок екосистем інших країн. Оскільки екосистеми не мають чітких територіальних меж. Тому усі держави повинні мати рівні права і обов'язки щодо одна до одної при користуванні екосистемами. Нині ж високо розвинуті в економічному відношенні країни використовують їх на шкоду економічним інтересам інших країн.

Таким чином, за сучасних умов екологічна та економічна стабільність України значною мірою залежить від того, наскільки добре у правовому плані будуть захищені її екологічні інтереси під час здійснення зовнішньоторговельної діяльності і як вони враховуватимуться у процесі структурної перебудови економіки нашої держави.

Література:

1. Колбасов О.С. Международно – правовая охрана окружающей среды.- М.,1982.
2. Кравченко С.М., Андрусевич А.О., Бонайн Дж. Е. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища. – Львів, 2002.
3. Малишева Н.Р. Гармонізація екологічного законодавства в Європі. – К., 1996.
4. Шемшученко Ю.С. Международно – правовая охрана окружающей среды. – К., 1991.